

обходимо е подготвителният клас да съществува отделно, да бъде регламентиран, да бъдат подготвени и издадени специални учебници и помагала". Друг анкетирани отговаря: "Да не се усложнява учебния материал. Да се създадат опростени помагала, илюстрирани, които да съдържат картинки, които децата да оцветяват. Да има отделни помагала за българи и роми".

5. Какво трябва да е входното ниво за децата роми, постъпващи в I клас? До каква степен да владеят български език?

Повечето от отговорите се свеждат до следното: "да разбират говорещия и сами да формират кратки изречения"; "да разбират елементарни указания, дадени от учителя"; "да могат да назовават предметите, които ги заобикалят"; "да отговарят на елементарни въпроси"; "да знаят стихчета, залъгалки, песнички на български език". Следователно отговорите насочват към необходимостта децата роми до постъпването им в първи клас да могат да се ориентират в заобикалящата ги среда, като се справят добре с говоримия български език за осъществяване на по-елементарни действия, да могат да разбират и да бъдат разбирани, което е необходимо и задължително условие за постъпване в първи клас. Това ще доведе и до отпадане на бариерата, която е пред повечето от тях при започване на началния курс на обучение.

6. Могат ли да се справят с учебното съдържание по български език за съответния клас (I, II, III, IV), т.е. могат ли да покрият ДОИ?

В две от анкетите отговорът е "индивидуално", а в останалите анкети – девет на брой – категоричният отговор е "не". Това достатъчно красноречиво говори, че *децата роми още в началния етап на своето обучение не могат да отговорят на поставените изисквания за овладяване на учебно съдържание*, което свидетелства за невъзможността им да продължат своето образование, което е и една от причините за тяхното отпадане от училище още в началния курс. "Невъзможността да се справят с учебното съдържание, трудно запомнят, формулират и прилагат правила" (отговор в една от анкетите) е причина за липсата им на мотивация да посещават училище и рано да го напускат.

7. Какво трябва да предприеме МОН с цел обучителният процес по български език на ромските деца от I-IV клас да бъде успешен? Какво трябва да се промени в нормативните документи и в учебните програми?

Четирима от анкетирани не дават никакъв отговор на този въпрос. Останалите отговори могат да се обобщят като препоръки,